

educational process must follow the strict procedures. On the other hand, “the intervention of technology is simplifying and flattening the communication among people in the process of education, so as to isolate man from their peer.” (Sun, T. L. Z., 2020) Technology superficially exaggerates people’s communication ability, but in fact, it leads to the alienation.

In conclusion, man is the subject of education. The application of network technology in the field of education makes learning enter an unprecedented liberalization, diversification and individualization. However, after observing E-education practice in China, people have fallen into “instrumental rationality” when enjoying the convenience brought by technology too much. People overestimated the role of technological means in education, and even thought that technological tools were the fundamental driving force to promote the reform and development of education. The consequence was that people gradually lost their subject in education. As man’s subjectivity losing in education, the new teaching means given by technology can not achieve the ultimate goal of education, but cause more educational problems. Therefore, with the prevalence of modern educational technology, we need to pay more attention to the value of the traditional educational model and call for the return of “man” in education.

References:

- E-education statistic (2022). Retrieved from <https://baijiahao.baidu.com/s?id=1679246839103407421&wfr=spider&for=pc>.
- Li, M. C. (2020). Research on the problems and Countermeasures of online teaching in Universities. *Decision exploration* (10), P.P. 82-83.
- Du, E. L. (2016). Thoughts on some problems of online education. *A Vast View* (18), P.P. 18-20.
- Zhou, H. J. (2020). Stigler on the essence, crisis and salvation of Education. *Educational research*(04),P.P. 63-76.
- Zhao, H. (2005). Philosophical thinking on some problems of Educational Technology. *Journal of Shenyang Normal University (SOCIAL SCIENCE EDITION)* (04), P.P. 20-26.
- Sun, T. L. Z. (2020).Ethical Reflection on the application of virtual reality Education *E-education Research* (09), P.P. 48-54.

Годзь Н.Б.
докт. філос., наук, доцент,
професор кафедри філософії
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»,
Харків, Україна

ФІЛОСОФСЬКІ РЕФЛЕКСІЇ НА ПИТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Питання освіти та методик навчання їх еволюціонування та кооперації у використанні методів та методології завжди є актуальними. Взагалі, розпочинаючи аналіз сучасного стану розвитку та впровадження освітніх технологій та використання методик мусить враховуватися питання не тільки їх історичної ретроспективи, але і аналіз підходів до становлення та розвитку дистанційного навчання на технічному, методологічному та світоглядному рівнях у різних країнах.

Обмін досвідом, як і взаємоінформування та навчання, завжди є важливим та актуальним фактом розвитку та комунікації поміж філософами, педагогами та науковцями різних галузей. Як філософ, мушу нагадати, що як саме викладання і «навчальний центр», традиційно є важливими феноменами. Взагалі, в педагогіці завжди були і мусять залишитися

актуальними питання традиційності поряд з питаннями інновацій. Саме у такому поєднанні освіта виконуватиме важливі завдання сучасної освіти та безперервного процесу виховання поколінь. Ще давні часи сформувався таке поняття, яке у наші часи отримало назву «Освітній центр», і, коли ми аналізуємо історичні шляхи виникнення та розвитку філософії (яка є праматір'ю науки як такої) ми маємо побачити, що і Фалес, і Анаксимандр, і Анаксимен, а згодом і Демокрит та інші ранні філософи отримували освіту у багатьох навчальних центрах тогочасного світу. Знання, накопичені Давнім Єгиптом, тощо, поступово накопичувалися у новій формі, та надалі викладалися у філософських школах, які еволюціонували далі і через довгий історичний час, зберігаючи максимально накоплений досвід все таким же чином формують нові форми навчання пронизуючи наче проміння усю історію існування людства, освіченого людства.

Феномен «Школи» як наукового об'єднання дієвий та перспективний досі. Підкреслимо, що будь-які інновації мають містити у собі низку умов – від методик та методології подання та перевірки навчання до адміністративно-законодавчої бази. Світ завжди мусить намагатися відновити цілісність, тому окрім методичних баз слід назвати і законодавчі та нормативно-правові бази з питань дистанційної освіти.

Саме питанню дистанційного навчання в Україні досить довгий час приділяли певну наукову практичну та теоретичну увагу, оскільки ми маємо нагоду дослідити матеріали, які вийшли у вигляді монографій та підручників, окрім того, вже було створено та розроблено низку аналітичних записок та методичних порад відповідним фахівцям, розроблено інструкції до використання, проаналізовано ряд положень та методик стосовно освіти у зарубіжних країнах. Таким чином, ми маємо нагоду по-перше підкреслити значення взаємозв'язку традицій та інновацій та з іншого боку, навіть під час таких складних обставин, в яких знаходиться наша країна та навіть світ, продовжити обговорення, розвиток, втілення та модернізацію питань, пов'язаних з наукою, філософією та освітою.

Дистанційне навчання в Україні має розроблену законодавчу складову, перелік документації досить широкий з законами та нормативами та певним и системами стандартизації, що постійно корегуються та удосконалюються (Державна національна програма «Освіта: Україна ХХІ століття», 1999), (Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII, 2014. с.7), (Про Національну програму інформатизації. 1998. С. 181).

Оскільки сьогодні отримало світові виклики в вигляді пандемії, а Україна, окрім того і перехід від гібридного стану війни до активних дій на практично всій її території, що спричинило до великих потоків переміщення людей як у просторі держави так і за її межами і серед них дітей шкільного віку та студентів університетів та технічних закладів, то саме тому, питання розвитку освітньої галузі по новому почало залежати від рівня використання інформаційно-комунікаційних технологій під час процесу діяльності вищих навчальних закладів та використання інновацій в їх навчальних процесах. Під час перших двох років пандемії було використано для вдосконалення викладання методики та різні технології навчання (Полотай О.І., 2013) та дистанційні курси (Шуневич Б., 2003.), (Sun Wei, 2020), (Sun Wei, 2021). Слід нагадати що питання дистанційного навчання піднімалося й раніше (Антощук С. В., Гравіт В.О., 2015), (Биков В. Ю., 2005), (Кузіков Б.О., 2013). Вдосконалюються способи систем оцінювання якості отриманого й переданого знання для учнів та студентів (Морзе Н.В., 2016; Годзь Н.Б., Сун Вей, 2021; Sun Wei, Godz N.B., 2021).

Таким чином, можна сказати, що еволюціонування технічних засобів навчання та традиційність, як феномен процесу освіти все ж створило умови для розвитку та запровадження дистанційного навчання, яке хоча і має певні моменти, які ще слід вивчати та враховувати, і разом з тим, має певні недоліки (комунікація, насамперед жива комунікація яка діє дуже важливим фактором мотивації, тощо) але розвиток цього напрямку окрім очікуваних задач, виконав важливі функції підтримання життєдайних сил держави та єдності її громадян на державному та міждержавних рівнях.

Література:

- Антошук С. В., Гравіт В.О. Основи організації дистанційного навчання в післядипломній педагогічній освіті: наук. посіб. Суми: НІКО, 2015. 178 с.
- Биков В. Ю. Дистанційний навчальний процес: навч. посібн. Київ: Міленіум, 2005. 292 с.
- Годзь Н.Б., Сун Вей Екологічна освіта та можливості її викладання в світлі сучасних освітніх технологій / Філософія в сучасному світі: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 19-20 листопада 2021 р. Харків: Друкарня Мадрид, 2021. 231 с., С. 77-79.
- Державна національна програма «Освіта: Україна XXI століття» // Законодавчі акти та нормативні документи (на допомогу керівникам закладів та установ освіти). Київ, 1999. 401 с.
- Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 1 лип. 2014 р. // Офіц. вісн. України. 2014. № 63. – С. 7.
- Про Національну програму інформатизації: Закон України від 4 лют. 1998 р. № 74/98-ВР // Відом. Верхов. Ради України, 1998. № 27–28. С. 181.
- Кузіков Б.О. Підходи до оцінки ефективності адаптивної системи дистанційного навчання // Вісн. Сум. держ. ун-ту. Серія: Технічні науки. 2013. – № 3. – С. 67–74
- Морзе Н.В. Методика створення електронного навчального курсу (на базі платформи дистанційного навчання Moodle 3) [Електронний ресурс]: навч. посіб. Київ, 2016. 240 с. URL: https://edu.htei.kh.ua/pluginfile.php/53131/mod_book/chapter/8797.
- Полотай О. І. Визначення ефективності освітнього проекту запровадження дистанційного навчання у вищих навчальних закладах // Вісн. Львів. держ. ун-ту безпеки життєдіяльності. Львів, 2013. № 7. С. 119 – 124.
- Шуневич Б. Обґрунтування наукової термінології з дистанційного навчання // Вісн. нац. ун-ту «Львів. політехніка». 2003. № 490. С.95-104.
- Sun Wei Multi choice strategy of online teachin mode and resourcecarrier: comparative analisis perspective based on different curriculum support platforms // Актуальні проблеми освітньо-виховного процесу в умовах карантинних обмежень та дистанційного навчання. Збірник наукових праць / головний редактор О.В. Воронянський. Харків, 2021. С 49-52.
- Sun Wei, Godz N.B. ONLINE EDUCATION FROM THE PERSPECTIVE OF PHILOSOPHY OF TECHNOLOGY. / Філософія в сучасному світі: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 19–20 листопада 2021 р. Харків: Друкарня Мадрид, 2021. 231 с. Укр., англ. та рос. мовами Р. 42-45.
- Sun Wei Hunan Normal University Press, New Ed. Modern Educational Technology, NO.155596, Changsha, China, 2020. 233р.

Горбова Н.А.,
канд.пед.наук, доцент,
Таврійський державний
агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного,
Мелітополь, Україна

АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

В умовах, що спровоковані окупацією частини території України Російською Федерацією, вищі навчальні заклади були змушені екстрено перейти на дистанційну форму професійної взаємодії. Тому нагальним завданням цього періоду є адаптація навчального